

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 56

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Σύνταξη-Επιμέλεια:

*Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Ε. Ξυδιά, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄*

- Μάρτιος 2021-

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Η κοινοπραξία "Zimak" και "Nonomatrix" κέρδισε διαγωνισμό της ESM για παροχή βοηθητικού εξοπλισμού αξίας € 3,2 εκατ.	4
-Ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, άνθρακας και προϊόντα πετρελαίου, Νοέμβριος 2020	4
-Η REK Bitola έθεσε σε λειτουργία το Block 1	4
-Δείκτες τιμών εισαγωγής από τον τομέα «Παραγωγή σπένθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου», Δεκέμβριος 2020	4
1.2 Κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate	4
-Το Υπουργείο Οικονομικών ανακοίνωσε τη δημόσια πρόσκληση για το πρόγραμμα «Αγορά κατοικίας, αγορά διαμερίσματος»	4
1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά	5
-Η NBNM διεξάγει πρόγραμμα ενίσχυσης των ικανοτήτων των μη τραπεζικών ιδρυμάτων	5
-Ο χρηματοπιστωτικός τομέας της ΔτΒΜ έτοιμος για εφαρμογή της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας	5
1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών/Πληροφορικής	5
-Συνάντηση της Μεικτής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων Ελλάδας-Βόρειας Μακεδονίας για τη δημιουργία σημείου συννοριακής διάβασης στη λίμνη των Πρεσπών	5
-Ολοκληρώνεται η φάση προεπιλογής για τον διαγωνισμό κατασκευής σιδηροδρομικής σύνδεσης της Δημοκρατίας της Βορείας Μακεδονίας με τη Βουλγαρία	5
1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	6
-Προβλήματα στη διάθεση καπνών στην αγορά της Βόρειας Μακεδονίας – Ενδεχόμενη παρέμβαση Τουρκίας για την απορρόφησή τους	6
-Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας υιοθετεί τη στρατηγική για τον καπνό για την 2021-2027	6
-5ο οικονομικό πακέτο μέτρων: Οικονομική υποστήριξη καπνοκαλλιεργητών	6
-61 άδειες για την παραγωγή κάνναβης μέχρι στιγμής	6
1.6 Βιομηχανικός Τομέας	7
-Η βιομηχανική παραγωγή τον Δεκέμβριο αυξήθηκε κατά 2,5%	7
-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών, σύνολο, Δεκέμβριος 2020	7
-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στη μη εγχώρια αγορά, Δεκέμβριος 2020	7
-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά, Δεκέμβριος 2020	7
-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής, Δεκέμβριος 2020	7
-Δείκτες αριθμού εργαζομένων στη βιομηχανία, Δεκέμβριος 2020	8
1.7 Τομέας Τουρισμού	8
-Ο τομέας του τουρισμού απαιτεί παράταση των οικονομικών μέτρων κατά του COVID-19	8
-Στρατηγική τουριστικής ανάπτυξης της Αχρίδας 2020-2025	8
-Τουρισμός, Δεκέμβριος 2020	8
-RCC: Πρόσκληση για Ιδέες για την Προώθηση του Τουρισμού στα Δυτικά Βαλκάνια	9
1.8 Τομέας Εμπορίου	9
-Ο ΑΕΤΜ εισάγει σήμα για την ασφάλεια του ηλεκτρονικού εμπορίου " Badge for Verified e-Trader "	9
-Εξωτερικό εμπόριο, Ιανουάριος - Δεκέμβριος 2020	9
-Δείκτης τιμών τροφοδοσίας, Ιανουάριος 2020	9
-Δείκτες κύκλου εργασιών στον εμπορικό τομέα, Δεκέμβριος 2020	10
1.9 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	10
-Μόνο το 1% των αποβλήτων ανακυκλώθηκαν στη Βόρεια Μακεδονία	10
-Η πόλη των Σκοπίων παρουσιάζει 10 νέα οχήματα συλλογής αποβλήτων	10
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	10
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας (12.02.2021)	10
-Πλατφόρμα για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα	10
-Εξαγορά της αλυσίδας σούπερ μάρκετ Ramstore	11
-Οι εργοδότες ζητούν κρατική βοήθεια για τις χαμένες ώρες εργασίας	11
-Επενδύσεις και νέες εγκαταστάσεις της εταιρείας «Konti Hidroplast»	11
-Έναρξη του Προγράμματος "Νέοι Διευθυντές και Ηγέτες Επιχειρήσεων"	11
-Οι εργαζόμενοι την Κυριακή θα λαμβάνουν 50% υψηλότερο ημερομίσθιο και μία μέρα ρεπό	11
-Η φαρμακευτική εταιρεία Alkaloid ανοίγει υποκατάστημα στο Ηνωμένο Βασίλειο	11

-Η ΑΗΚ εισάγει νέα υπηρεσία για προμηθευτές γερμανικών επιχειρήσεων της Βόρειας Μακεδονίας	12
-Ενδιαφέρον "Siemens" για ενεργειακά και περιβαλλοντικά έργα στη Βόρεια Μακεδονία	12
2. Οικονομικές ειδήσεις	12
-Το Εθνικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων σε λειτουργία	12
-Κατάλογος οφειλετών βάσει στοιχείων του Γραφείου Δημοσίων Εσόδων	12
-Ο Π/Θ της Βόρειας Μακεδονίας ανακοινώνει λεπτομέρειες για την 5 ^η δέσμη οικονομικών μέτρων	13
-Εγκρίθηκαν επιπλέον 23 εκατ. ευρώ για 2.009 εταιρείες, απορρίφθηκαν 255 αιτήσεις	13
-Επιστροφή ΦΠΑ στις επιχειρήσεις ύψους 397,4 εκατ. ευρώ το 2020	13
-Υπουργείο Οικονομικών: Μείωση του δημοσίου χρέους κατά 0,5% το 4ο τρίμηνο του 2020	14
-Μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο, Νοέμβριος 2020	14
-Μέσος μηνιαίος μεικτός μισθός που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο, Νοέμβριος 2020	14
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	14
-Η ΕΕ θα χορηγήσει 8 εκατ. ευρώ στη Βόρεια Μακεδονία για την προμήθεια εμβολίων και σχετικού εξοπλισμού	14
-Δικτύωση ειδικών στον χώρο της επιχειρηματικής ανάπτυξης από ΗΠΑ και Βόρεια Μακεδονία	14
-Η ΕΤΕπ επένδυσε 873 εκατ. ευρώ στα Δυτικά Βαλκάνια το 2020	15
-Το πρόγραμμα GREENOVET ξεκινά στη Βόρεια Μακεδονία	15
-Διμερής συνεργασία Βόρειας Μακεδονίας-Γαλλίας σε τελωνειακά θέματα	15
-Τα σύνορα των χωρών CEFTA ανοικτά για τους Εγκεκριμένους Οικονομικούς Φορείς της Βόρειας Μακεδονίας	15
4. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	16
-ΑΕΚ: Πάνω από 1,3 εκατ. χρήστες του διαδικτύου το τρίτο τρίμηνο του 2020	16
-Η Εισαγγελική Αρχή και η Τελωνειακή Διοίκηση της Βόρειας Μακεδονίας εντείνουν τη συνεργασία	16
COVID-19: Μέτρα αντιμετώπισης της εξάπλωσης του ιού & σχετική με τον κορωνοϊό ειδησιογραφία	16
-Οι ιδιοκτήτες εστιατορίων απαιτούν πρωτόκολλα για την επαναλειτουργία, απειλούν με διαμαρτυρίες	16
-Μη επιλέξιμες οι εταιρείες που έκαναν κατάχρηση της κρατικής ενίσχυσης	16
-Τα σύνορα της Ελλάδας παραμένουν κλειστά μέχρι τις 22 Μαρτίου 2021	17

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skorje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosorikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησιογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 **Ενέργεια και Ορυκτά**

-Η κοινοπραξία "Zimak" και "Novomatrix" κέρδισε διαγωνισμό της ESM για παροχή βοηθητικού εξοπλισμού αξίας € 3,2 εκατ.

Η Ανώνυμη Εταιρεία Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας «Σταθμοί Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας Της Βόρειας Μακεδονίας» (ESM) υπέγραψε δύο συμφωνίες με την κοινοπραξία "Zimak" από το Bratislava και "Novomatrix DOOEL" από τη Bitola μετά από διαγωνισμό για την παροχή βοηθητικών μηχανημάτων για τις ανάγκες της εξορυκτικής δραστηριότητας στα Μεταλλεία REK Bitola. Η αξία της πρώτης σύμβασης με ΦΠΑ είναι 123.900.000 δηνάρια και της δεύτερης 74.340.000 δηνάρια. Το συνολικό ποσό των δύο συμβάσεων ανέρχεται σε 198.240.000 δηνάρια, ή περίπου 3,2 εκατ. ευρώ. Αντικείμενο των συμβάσεων είναι η χρήση μηχανημάτων εκσκαφής για περίοδο ενός έτους.

-Ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, άνθρακας και προϊόντα πετρελαίου, Νοέμβριος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας, τον Νοέμβριο του 2020, η συνολική κατανάλωση ανά τύπο ενεργειακών προϊόντων ήταν: 671.057 MWh ηλεκτρικής ενέργειας, 45.016 εκατ. nm³ φυσικού αερίου, 402.743 τόνοι άνθρακα και 85.862 τόνοι προϊόντων πετρελαίου. Η ακαθάριστη εθνική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας συμμετείχε με 60,8% στην ακαθάριστη εθνική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ το 96,2% της συνολικής εθνικής κατανάλωσης άνθρακα χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

-Η REK Bitola έθεσε σε λειτουργία το Block 1

Σύμφωνα με πληροφορίες της εταιρείας ESM, τέθηκε σε λειτουργία το block 1 του σταθμού θερμοηλεκτρικής ενέργειας REK Bitola. Στη σχετική ανακοίνωση αναφέρεται ότι, ο σταθμός REK Bitola εκσυγχρονίζεται σταδιακά και σήμερα παράγει ηλεκτρική ενέργεια από το block 1 και block 3. "Η εξόρυξη άνθρακα στο ορυχείο Suvodol έχει σταθεροποιηθεί και η ένταση της εξόρυξης στο ορυχείο Brod Gneotino αυξάνεται. Μια σημαντική προϋπόθεση για την ενεργοποίηση του block 1 ήταν η τεράστια δέσμευση όλων των εργαζομένων στο REK Bitola κατά τη διάρκεια των τελευταίων εβδομάδων, ειδικά των εργαζομένων στα ορυχεία για τα οποία η διοίκηση του Σταθμού Παραγωγής Ενέργειας εκφράζει την ευγνωμοσύνη του κοινού. Αυτή τη στιγμή, η εταιρεία ικανοποιεί τις ανάγκες των καταναλωτών με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τον REK Bitola, από τους υδροηλεκτρικούς σταθμούς και από το αιολικό πάρκο Bogdanci", ανακοίνωσε η AD ESM.

-Δείκτες τιμών εισαγωγής από τον τομέα «Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου», Δεκέμβριος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Δεκέμβριο του 2020, οι τιμές εισαγωγής από τον τομέα «Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου» αυξήθηκαν κατά 12,4% σε μηνιαίο επίπεδο και μειώθηκαν κατά 30,8% σε ετήσιο επίπεδο.

1.2 **Κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate**

-Το Υπουργείο Οικονομικών ανακοίνωσε τη δημόσια πρόσκληση για το πρόγραμμα «Αγορά κατοικίας, αγορά διαμερίσματος»

Το Υπουργείο Οικονομικών της Βόρειας Μακεδονίας ανακοίνωσε δημόσια πρόσκληση στην οποία οι πολίτες και φέτος μπορούν να υποβάλουν αίτηση κρατικής επιδότησης στεγαστικού δανείου, μέσω του προγράμματος «Αγορά κατοικίας, αγορά διαμερίσματος». Αιτήσεις θα μπορούν να υποβληθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021 για κρατική επιδότηση συμμετοχής ή για μηνιαία δόση αγοράς διαμερίσματος ή κατοικίας. Οι επιδοτήσεις αφορούν στεγαστικά δάνεια έως 50.000 ευρώ, με περίοδο πληρωμής 20 ετών ή μικρότερη. Προβλέπεται επίσης χαμηλό επιτόκιο για τα δάνεια, τα οποία κατά τα τρία πρώτα έτη είναι 2,9% και για τα επόμενα δύο έτη 3,9%. Περισσότερες πληροφορίες δείτε στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/74223> Μεταξύ των τραπεζών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα είναι και η ελληνικών συμφερόντων Stopanska Banka-Skopje.

1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματοπιστηριακή αγορά

-Η NBNM διεξάγει πρόγραμμα ενίσχυσης των ικανοτήτων των μη τραπεζικών ιδρυμάτων

Η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας (NBNM) αναφέρει ότι έχει πραγματοποιήσει με επιτυχία το σχέδιο για την ενίσχυση των ικανοτήτων των μη τραπεζικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στο πλαίσιο της ρύθμισης της NBNM, ένα έργο που υποστηρίζεται από τη Γερμανική Εταιρεία Διεθνούς Συνεργασίας (GIZ). «Με αυτό το πρόγραμμα, πραγματοποιήσαμε σειρά εκπαιδευτικών προγραμμάτων για υπαλλήλους σε αυτά τα ιδρύματα τον Δεκέμβριο του 2020 και τον Ιανουάριο του 2021. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην ανάπτυξη ικανοτήτων για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και των τρομοκρατικών οργανώσεων, η οποία καλύπτεται από την 5^η οδηγία της ΕΕ. Πολύ σύντομα, η Κεντρική Τράπεζα θα δημοσιεύσει εγκύκλιο σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές εφαρμογής στους τομείς αυτούς», ενημερώνουν από την NBNM.

- Ο χρηματοπιστωτικός τομέας της ΔτΒΜ έτοιμος για εφαρμογή της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας

Ανάλυση που διενεργήθηκε από την Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο χρηματοπιστωτικός τομέας στη Βόρεια Μακεδονία είναι έτοιμος για μετασχηματισμό με την εισαγωγή χρηματοοικονομικών τεχνολογιών. Η εισαγωγή σύγχρονων τεχνολογιών στον χρηματοπιστωτικό τομέα μπορεί να αποφέρει πολλά οφέλη για όλους τους εμπλεκόμενους στις οικονομικές δραστηριότητες. Η συνεργασία μεταξύ των τραπεζών και των μη τραπεζικών ιδρυμάτων και οργανισμών βρίσκεται σε αρχικό στάδιο, και ταυτόχρονα προωθούνται αλλαγές σε νόμους και κανονισμούς σχετικά με την ασφάλεια στον χρηματοπιστωτικό τομέα που λειτουργεί on-line με τις σύγχρονες τεχνολογίες. Για τον σκοπό αυτό, τον Οκτώβριο του 2020 η εδω Κεντρική Τράπεζα διεξήγαγε μελέτη σκοπιμότητας, η οποία κάλυπτε τράπεζες, μη τραπεζικά ιδρύματα, εταιρείες εναλλακτικής χρηματοδότησης, επιταχυντές επιχειρήσεων και εκκολαπτήρια και πολλούς άλλους επιχειρηματικούς εταίρους», ενημερώνουν από την Κεντρική Τράπεζα. Η μελέτη σκοπιμότητας μπορεί να βρεθεί στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://bit.ly/3juMR0p>.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών/Πληροφορικής

-Συνάντηση της Μεικτής Επιτροπής Εμπειρογνομώνων Ελλάδας-Βόρειας Μακεδονίας για τη δημιουργία σημείου συνοριακής διάβασης στη λίμνη των Πρεσπών

Η δεύτερη συνεδρίαση της Μεικτής Επιτροπής Εμπειρογνομώνων μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας για τη δημιουργία συνοριακού σημείου διέλευσης στην περιοχή της λίμνης των Πρεσπών πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιανουαρίου 2021, μέσω τηλεδιάσκεψης. Μετά την πρώτη συνάντηση, που πραγματοποιήθηκε στα Σκόπια στις 31 Ιανουαρίου 2020, με οικοδεσπότη τον κ. Ζόραν Ποπόφ, Υφυπουργό Εξωτερικών της Βόρειας Μακεδονίας, η ελληνική πλευρά φιλοξένησε τη δεύτερη συνάντηση, στην οποία προήδρευσε ο κ. Κωνσταντίνος Τσουβάλας, Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Τάξης στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη της Ελλάδας. Οι δύο πλευρές ενέκριναν τα πρακτικά της πρώτης συνεδρίασης, καθώς και τον κανονισμό λειτουργίας και διαδικασιών που καθορίζει τις εργασίες της επιτροπής. Παρουσιάστηκε η τρέχουσα κατάσταση και, στο πλαίσιο αυτό, τα μέλη της Μεικτής Επιτροπής Εμπειρογνομώνων συμφώνησαν να πραγματοποιήσουν επιτόπια επίσκεψη στο σημείο συνοριακής διέλευσης. Αποφασίστηκε επιπλέον ότι η Μεικτή Επιτροπή Εμπειρογνομώνων θα πραγματοποιήσει έκτακτη συνεδρίαση στη Θεσσαλονίκη, τον Μάρτιο 2021. Στη συνάντηση συμμετείχαν επίσης εκπρόσωποι των όμορων τοπικών Αρχών και από τις δύο χώρες.

-Ολοκληρώνεται η φάση προεπιλογής για τον διαγωνισμό κατασκευής σιδηροδρομικής σύνδεσης της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας με τη Βουλγαρία

Επανεκκίνηση των δραστηριοτήτων για την κατασκευή του σιδηροδρόμου προς τη Βουλγαρία στις αρχές του δεύτερου εξαμήνου του έτους, μετά τη φάση προεπιλογής και την ολοκλήρωση του διαγωνισμού για την επιλογή αναδόχου για τα δύο πρώτα τμήματα, αναφέρει ο κ. Hari Lokvenec, Διευθυντής της κρατικής επιχείρησης Σιδηρόδρομοι – Υποδομές. Η φάση προεπιλογής του έργου, η οποία ξεκίνησε στις 5 Ιανουαρίου, με σχεδιασμό ολοκλήρωσης στις 15 Φεβρουαρίου 2021. Αναμένεται η εκδήλωση ενδιαφέροντος εταιρειών να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό που πρόκειται να εκδοθεί πριν από την επιλογή μιας εταιρείας για την κατασκευή των τμημάτων Kumanovo - Beljakovce και Beljakovce - Kriva Palanka. Στόχος είναι να αξιολογηθεί και να επιλέξει ένας σύντομος κατάλογος εταιρειών οι οποίες θα πληρούν τις προϋποθέσεις και θα μπορούν να

συμμετάσχουν στον κύριο διαγωνισμό με τις προσφορές τους. Πρόκειται για διεθνή διαγωνισμό και η περίοδος προετοιμασίας των εγγράφων για την τελική προσφορά είναι 90 ημέρες. Αυτό σημαίνει ότι η διαδικασία θα πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι τα τέλη Μαΐου 2021 (προθεσμία για την υποβολή προσφορών). Θα ακολουθήσει μια περίοδος δύο εβδομάδων κατά τη διάρκεια της οποίας θα επιλεγεί η ανάδοχος εταιρεία αφού υποβληθεί στη διαδικασία της τελικής αξιολόγησης, εξηγεί ο κ. Lokvenec. Η έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών αναμένεται να θα ξεκινήσει τον Ιούλιο 2021. Η χρηματοδότηση των δύο τμημάτων παρέχεται μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης. Για το τρίτο τμήμα χορηγήθηκαν 60 εκατ. ευρώ μέσω του IPA 2. Επίσης, έχει συσταθεί ομάδα εργασίας σε τεχνικό επίπεδο για τη σιδηροδρομική σύνδεση με τη Βουλγαρία, ωστόσο δεν έχει ξεκινήσει ακόμα να εργάζεται εξ' αιτίας της πανδημίας.

1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

-Προβλήματα στη διάθεση καπνών στην αγορά της Βόρειας Μακεδονίας – Ενδεχόμενη παρέμβαση Τουρκίας για την απορρόφησή τους

Η φετινή παραγωγή καπνού στη Βόρεια Μακεδονία ήταν αυξημένη (περίπου 26.000 τόνοι, ποικιλίας Priler) σε σχέση με τις ποσότητες που μπορεί να απορροφήσει η διεθνή αγορά σε ετήσια βάση (22.000-23.000 τόνους) και σε συνδυασμό με τη χαμηλή ποιότητα των φετινών καπνών, λόγω των καιρικών συνθηκών, δημιουργήθηκαν σοβαρά προβλήματα διάθεσης του προϊόντος στην αγορά. Εξ' αιτίας της χαμηλής ποιότητας, οι αγοραστές προσέφεραν χαμηλότερες τιμές στους παράγωγους, ενώ η πλεονάζουσα παραγωγή, περίπου 1.000 – 1.500 τόνοι, έμειναν απούλητοι. Αποτέλεσμα ήταν να υπάρξουν έντονες διαμαρτυρίες από τους παραγωγούς προς την εδώ Κυβέρνηση, δεδομένου του αυστηρού ρυθμιστικού πλαισίου που ισχύει με τη συμβασιοποίηση παραγωγής και αγοράς. Ο Υπουργός Γεωργίας της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Arjanit Hoxha, κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στο Priler για να συμμετάσχει σε συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία της Ένωσης Γεωργικών Ενώσεων, ανακοίνωσε στους καπνοκαλλιεργητές ότι η προθεσμία για την αγορά καπνού θα παραταθεί κατά ένα περίπου μήνα, έως τις 31 Μαρτίου 2021 για τους επιπλέον 1.500 τόνους που απομένουν ως πλεόνασμα και σύντομα θα είναι γνωστό ποιος θα απορροφήσει τις ποσότητες.

-Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας υιοθετεί τη στρατηγική για τον καπνό για την 2021-2027

Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας υιοθέτησε τη Στρατηγική για τον Καπνό για την περίοδο 2021-2027. Μεταξύ των στόχων που προτίθεται να υλοποιήσει με τη στρατηγική είναι: κρατική βοήθεια για τους καπνοπαραγωγούς, εφαρμογή πολιτικών για ίση και βιώσιμη ανάπτυξη και στήριξη για τη δημιουργία οργανώσεων καπνοπαραγωγών.

-5ο οικονομικό πακέτο μέτρων: Οικονομική υποστήριξη καπνοκαλλιεργητών

Παράλληλα σημειώνεται ότι, μεταξύ των μέτρων του 5ου οικονομικού πακέτου για την τόνωση της οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας είναι και η οικονομική υποστήριξη των καπνοκαλλιεργητών, για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στις μεταφορές και στο εμπόριο, καθώς και στην κατανάλωση προϊόντων καπνού παγκοσμίως. Η αξία αυτού του μέτρου είναι 307,5 εκατ. δηνάρια για το 2021.

-61 άδειες για την παραγωγή κάνναβης μέχρι στιγμής

Ο ΠΘ της Βόρειας Μακεδονίας κ. Ζόραν Ζάεφ ενημέρωσε σε συνέντευξη Τύπου ότι μέχρι στιγμής έχουν εκδοθεί 61 εταιρείες για την καλλιέργεια κάνναβης για ιατρικές ανάγκες, ενώ άλλες 20 βρίσκονται σε διαδικασία απόκτησης των αδειών. "Αυτός ο επιχειρηματικός κλάδος έχει σοβαρές δυνατότητες και μπορεί να αποφέρει μεγάλα οφέλη στο κράτος. Πολλές έρευνες μέχρι στιγμής έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η επικράτεια της Βόρειας Μακεδονίας είναι αρκετά ευνοϊκή για την καλλιέργεια της κάνναβης, και πιστεύω στα θετικά οφέλη από αυτόν τον επιχειρηματικό κλάδο, όπως η αύξηση του ΑΕΠ του κράτους κατά περίπου 250 εκατ. ευρώ και το άνοιγμα νέων θέσεων εργασίας. Ελπίζω ότι το Κοινοβούλιο θα υιοθετήσει το νόμο σχετικά με την αύξηση της κάνναβης για ιατρικούς σκοπούς", δήλωσε ο κ. Ζάεφ. Μιλώντας για την πρόσφατη περίπτωση στην οποία η κυβέρνηση ανακάλεσε την άδεια καλλιέργειας κάνναβης για την εταιρεία "5 LETTERS" στο Resen, ο ΠΘ Ζάεφ είπε ότι αυτό έγινε κατόπιν σύστασης του Υπουργείου Υγείας και της Επιτροπής που εκδίδει και χορηγεί τις άδειες, και ότι η άδειά τους ανακλήθηκε επειδή οι επιθεωρητές βρήκαν στις εγκαταστάσεις τους διάφορα φυτά που δεν είχαν καταχωρηθεί σωστά.

1.6 Βιομηχανικός Τομέας

-Η βιομηχανική παραγωγή τον Δεκέμβριο αυξήθηκε κατά 2,5%

Σύμφωνα με την Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, η βιομηχανική παραγωγή τον Δεκέμβριο του 2020 αυξήθηκε κατά 2,5% σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2019. Σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία, η βιομηχανική παραγωγή το 12μηνο του 2020, σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2019, μειώθηκε κατά 9,5%. Σύμφωνα με την τομεακή ανάλυση, τον Δεκέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2019, η βιομηχανική παραγωγή στον τομέα των ορυχείων και λατομείων αυξήθηκε κατά 10,2%, στον τομέα της μεταποιητικής βιομηχανίας αυξήθηκε κατά 3,3%, και στον τομέα της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, της ενέργειας, του φυσικού αερίου, του ατμού και του κλιματισμού μειώθηκε κατά 6,1%.

-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών, σύνολο, Δεκέμβριος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Δεκέμβριο του 2020, οι τιμές βιομηχανικών παραγωγών, συνολικά, αυξήθηκαν κατά 0,8% σε μηνιαίο επίπεδο και κατά 3,1% σε ετήσιο επίπεδο. Τον Δεκέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2020, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών, συνολικά, αυξήθηκαν στον τομέα «Ορυχείων και λατομείων» και στον τομέα «Ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» κατά 1,3%, καθώς και στον τομέα «Μεταποίησης» κατά 0,7%. Τον Δεκέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2019, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών, συνολικά, αυξήθηκαν στον τομέα των «Ορυχείων και λατομείων» κατά 10,0%, στον τομέα «Μεταποίησης» κατά 2,3% και στον τομέα «Ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» κατά 7,2%.

-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στη μη εγχώρια αγορά, Δεκέμβριος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Δεκέμβριο του 2020, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών στη μη εγχώρια αγορά αυξήθηκαν κατά 0,9% σε μηνιαίο επίπεδο και κατά 3,7% σε ετήσιο επίπεδο. Τον Δεκέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2020, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών στην μη εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στον τομέα «Ορυχείων και λατομείων» κατά 1,7% και στον τομέα «Μεταποίησης» κατά 0,9%. Τον Δεκέμβριο του 2020 σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2019, οι τιμές βιομηχανικών παραγωγών στην μη εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στον τομέα «Ορυχείων και λατομείων» κατά 10,2%, ενώ στον τομέα «Μεταποίησης» οι τιμές μειώθηκαν κατά 3,2%.

-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά, Δεκέμβριος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Δεκέμβριο του 2020, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν κατά 0,5% σε μηνιαίο επίπεδο και κατά 1,8% σε ετήσιο επίπεδο. Τον Δεκέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2020, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στον τομέα «Ενέργειας» κατά 1,0%, στα «Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 0,5% και στα «Ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός της ενέργειας» κατά 0,4%. Τον Δεκέμβριο του 2020 σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2019, οι τιμές βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στους τομείς «Ενέργεια» κατά 8,0%, «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 4,5%, «Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 0,8% και «Κεφαλαιουχικά αγαθά» κατά 0,3%.

-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής, Δεκέμβριος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής τον Δεκέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2019, ήταν 102,5. Η βιομηχανική παραγωγή στον τομέα Ορυχείων και Λατομείων τον Δεκέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2019, αυξήθηκε κατά 10,2%, στον τομέα Μεταποίησης αυξήθηκε κατά 3,3%, ενώ στον τομέα Ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού μειώθηκε κατά 6,1%. Η αύξηση στον τομέα Μεταποίησης οφείλεται κυρίως στη αυξημένη παραγωγή στους τομείς: προϊόντων διατροφής, υφασμάτων, προϊόντων από καουτσούκ και πλαστικών, άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων, βασικών μετάλλων, ηλεκτρικού εξοπλισμού και μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων. Η βιομηχανική παραγωγή από τους Κυρίους Βιομηχανικούς Ομίλους τον Δεκέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2019, ήταν χαμηλότερη στην «Ενέργεια» κατά 3,0%, στα «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 10,9% και στα «Μη Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 3,9%, αλλά υψηλότερη στα «Ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια» κατά 16,6% και «κεφαλαιουχικά αγαθά» κατά 1,0%. Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2020, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο - Δεκέμβριο 2019, ήταν 90,5.

-Δείκτες αριθμού εργαζομένων στη βιομηχανία, Δεκέμβριος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, ο δείκτης του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία τον Δεκέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2019, ήταν 95,8. Ο αριθμός των απασχολούμενων στη βιομηχανία στον τομέα των «Ορυχείων και λατομείων» τον Δεκέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2019, μειώθηκε κατά 3,8%, στον τομέα «Μεταποίησης» μειώθηκε κατά 4,3%, ενώ στον τομέα «Παραγωγή ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» μειώθηκε κατά 3,3%. Ο αριθμός των απασχολούμενων στη βιομηχανία στους κύριους βιομηχανικούς τομείς τον Δεκέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2019, ήταν χαμηλότερος στην “Ενέργεια” κατά 4,2%, στα “Ενδιάμεσα προϊόντα, πλην της ενέργειας” κατά 6,0%, στα “Κεφαλαιουχικά Αγαθά” κατά 0,7%, στα “Διαρκή καταναλωτικά αγαθά” κατά 4,5% και στα “Μη Διαρκή καταναλωτικά αγαθά” κατά 5.0%. Ο δείκτης του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία την περίοδο Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2020, σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2019, ήταν 95,4.

1.7 Τομέας Τουρισμού

-Ο τομέας του τουρισμού απαιτεί παράταση των οικονομικών μέτρων κατά του COVID-19

Ο τουριστικός τομέας απαιτεί από την κυβέρνηση να συνεχίσει την εφαρμογή των μέτρων κατά του COVID-19 και τον μήνα Ιανουάριο. Οι ιδιοκτήτες των τομέα φιλοξενίας δηλώνουν ότι θα πρέπει να λαμβάνουν βοήθεια και για τον Ιανουάριο 2021, παρά τον χαμηλό αριθμό τουριστών αυτό το μήνα. Απαιτούν επίσης οικονομική βοήθεια, δηλώνοντας ότι εργάζονται με περιορισμένες εγκαταστάσεις λόγω της πανδημίας. Από τον τομέα των μεταφορών από την άλλη πλευρά, απαιτούν από την κυβέρνηση να αυξήσει το όριο των επιβατών σε λεωφορεία και άλλα οχήματα από 50% της χωρητικότητας στο 75%, αναφέροντας ως λόγο τον πρόσφατο χαμηλότερο αριθμό νέων περιπτώσεων COVID-19.

-Στρατηγική τουριστικής ανάπτυξης της Αχρίδας 2020-2025

Ο Δήμος της Αχρίδας έχει ετοιμάσει μια νέα Στρατηγική για την τουριστική ανάπτυξη για την περίοδο 2020-2025, στο πλαίσιο του δημοτικού προγράμματος για την τουριστική ανάπτυξη, που εκπονήθηκε από εμπειρογνώμονες της Σχολής Τουρισμού και Φιλοξενίας στην Αχρίδα. Η νέα Στρατηγική Τουριστικής Ανάπτυξης βασίζεται σε ενδελεχή ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης και καθορίζει το μακροπρόθεσμο όραμα, τη στρατηγική κατεύθυνση, τους στόχους και τα έργα προτεραιότητας. Το έγγραφο είναι σύμφωνο με τις βασικές αρχές της UNESCO για τις προστατευόμενες περιοχές, την εθνική νομοθεσία για τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών, καθώς και άλλες στρατηγικές για τα σύνορα και τις περιφέρειες και τα σχέδια διαχείρισης των φυσικών πόρων. Το επόμενο διάστημα, θα πρέπει να εφαρμοστεί διαδικασία για την Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτού του εγγράφου σχεδιασμού, μετά την οποία θα δημοσιευθεί η πλήρης και τελική έκδοση της στρατηγικής, δήλωσε ο Δήμος της Αχρίδας.

-Τουρισμός, Δεκέμβριος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο αριθμός των τουριστών τον Δεκέμβριο του 2020 ήταν 31.175 και ο αριθμός των διανυκτερεύσεων ήταν 60.345. Ο αριθμός των τουριστών τον Δεκέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2019, μειώθηκε κατά 49,3%, ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων μειώθηκε κατά 49,5%. Ο αριθμός των εγχώριων τουριστών τον Δεκέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2019, αυξήθηκε κατά 20,7%, ενώ ο αριθμός των ξένων τουριστών μειώθηκε κατά 85,2%. Ο αριθμός των διανυκτερεύσεων των εγχώριων τουριστών τον Δεκέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2019, αυξήθηκε κατά 2,0%, ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων των ξένων τουριστών μειώθηκε κατά 81,6%. Την περίοδο Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2020, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι, ο αριθμός των τουριστών μειώθηκε κατά 60,5%: ο αριθμός των εγχώριων τουριστών μειώθηκε κατά 18,3%, ενώ αυτός των ξένων τουριστών μειώθηκε κατά 84,4%. Την περίοδο Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2020, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι, ο αριθμός των διανυκτερεύσεων μειώθηκε κατά 48,0%: ο αριθμός των διανυκτερεύσεων των εγχώριων τουριστών μειώθηκε κατά 14,2%, ενώ οι διανυκτερεύσεις των ξένων τουριστών μειώθηκαν κατά 84,0%.

-RCC: Πρόσκληση για Ιδέες για την Προώθηση του Τουρισμού στα Δυτικά Βαλκάνια

Το Συμβούλιο Περιφερειακής Συνεργασίας (RCC) ανακοίνωσε πρόσκληση για ιδέες προκειμένου για την προώθηση και στήριξη του τουρισμού στα Δυτικά Βαλκάνια, παρέχοντας χρηματικά έπαθλα ύψους 15.000 ευρώ για τις 6 πιο επιτυχημένες προτάσεις. Η δημόσια πρόσκληση, η οποία ονομάστηκε "FUTOURISMO" χρηματοδοτείται από την ΕΕ, και ο κύριος στόχος είναι να αμβλύνει το πλήγμα της πανδημίας COVID-19 στον τομέα του τουρισμού. Οι καλύτερες ιδέες θα επιλεγούν και θα προωθηθούν. Όλες οι μικρές επιχειρήσεις, οργανισμοί και άλλες επιχειρηματικές οντότητες επιτρέπεται να υποβάλουν αίτηση με ιδέες για καινοτόμες και ψηφιακές λύσεις για την προώθηση του τουρισμού.

1.8 Τομέας Εμπορίου

-Ο ΑΕΤΜ εισάγει σήμα για την ασφάλεια του ηλεκτρονικού εμπορίου " Badge for Verified e-Trader "

Ο Σύνδεσμος για το Ηλεκτρονικό Εμπόριο της Βόρειας Μακεδονίας (ΑΕΤΜ) εισήγαγε το λεγόμενο «Σήμα για Επαληθευμένο e-Trader», το οποίο αφορά στη διάκριση των ηλεκτρονικών καταστημάτων και επιχειρήσεων που ενσωματώνουν πλήρως και εφαρμόζουν νόμους και κανονισμούς για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Σύμφωνα με την ΑΕΤΜ, η πρωτοβουλία αυτή αποτελεί μέρος ενός έργου που διεξάγεται σε συνεργασία με το Γραφείο της USAID στη Βόρεια Μακεδονία, με κύριο σκοπό να φέρει τους πολίτες πιο κοντά στο ηλεκτρονικό εμπόριο και να εγγυηθεί ένα ικανοποιητικό επίπεδο ασφάλειας. Απώτερος στόχος είναι η αύξηση της εμπιστοσύνης στο ηλεκτρονικό εμπόριο, ειδικά σε καιρούς πανδημίας, που συνιστάται στους πολίτες να παραμένουν στο σπίτι και να μετακινούνται μόνο αν είναι εξαιρετικά απαραίτητα. Το σήμα θα χορηγείται μόνο σε επιχειρήσεις που θα υποβάλουν αίτηση και υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν όλα τα απαραίτητα κριτήρια για την απόκτησή του.

-Εξωτερικό εμπόριο, Ιανουάριος - Δεκέμβριος 2020

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η συνολική αξία των εξαγόμενων αγαθών από τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2020 ανήλθε σε 356.351.499 χιλιάδες δηνάρια, σημειώνοντας μείωση 9,8% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι. Η αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων την ίδια περίοδο ήταν 468.387.426 χιλιάδες δηνάρια, ή 9,7% χαμηλότερη από την ίδια περίοδο πέρυσι. Το εμπορικό έλλειμμα την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2020 ήταν 112.035.926 χιλιάδες δηνάρια. Η κάλυψη εισαγωγών ανά εξαγωγή την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2020 ήταν 76,1%. Σύμφωνα πάντα με πληροφορίες της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, αναλύοντας το εξωτερικό εμπόριο ανά προϊόν φαίνεται ότι, ως προς τις εξαγωγές της Βορείου Μακεδονίας, τα σημαντικότερα προϊόντα αφορούν: ενισχυμένους καταλύτες με πολύτιμα μέταλλα ή ενώσεις πολύτιμων μετάλλων ως δραστική ουσία, σύνολα καλωδίων ανάφλεξης και άλλα σύνολα καλωδίων των τύπων που χρησιμοποιούνται σε οχήματα, αεροσκάφη ή πλοία, μέρη καθισμάτων της υποομάδας 821,1 και σιδηρονικέλιο. Ως προς τις εισαγωγές στη Βόρεια Μακεδονία, τα σημαντικότερα προϊόντα είναι πλατίνα και κράματα λευκόχρυσου, σε ακατέργαστη μορφή ή σε μορφή σκόνης, πετρελαϊκά έλαια και έλαια από ασφαλτικά ορυκτά (άλλα από τα ακατέργαστα), πλατέα προϊόντα έλασης από σίδηρο ή από μη κραματοποιημένο χάλυβα, μη επικαλυμμένα, επιμεταλλωμένα ή επενδυμένα, και άλλα μέταλλα της ομάδας πλατίνας και κράματα αυτών, ακατέργαστα ή σε σκόνη. Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2020, σύμφωνα με τον συνολικό όγκο εξωτερικού εμπορίου, οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας ήταν η Γερμανία, η Μεγάλη Βρετανία, η Σερβία, η Κίνα και η Ελλάδα. Εκφραζόμενη σε ευρώ, η συνολική αξία των εξαγόμενων αγαθών από τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2020 ανήλθε σε 5.777.905 χιλιάδες ευρώ, μείωση 10,0% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι, ενώ η αξία των εισαγόμενων αγαθών την ίδια περίοδο ήταν 7.594.537 χιλιάδες ευρώ, ή 10,0% λιγότερο από την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Το εμπορικό έλλειμμα την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2020 ήταν 1.816.632 χιλιάδες ευρώ.

-Δείκτης τιμών τροφοδοσίας, Ιανουάριος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης τιμών τροφοδοσίας τον Ιανουάριο του 2021, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2020, παρέμεινε στο ίδιο επίπεδο. Σε σύγκριση με ομάδες υπηρεσιών, σημειώθηκε αύξηση στον δείκτη "Τροφίμων" κατά 0,3%, "Αλκοολούχων ποτών" κατά 0,7% και "Μη αλκοολούχων ποτών" κατά 0,8% ενώ στην ομάδα "Διανυκτερεύσεις" σημειώθηκε μείωση κατά 1,6%. Ο δείκτης τιμών τροφοδοσίας τον Ιανουάριο του 2020, σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους, αυξήθηκε κατά 0,5%.

-Δείκτες κύκλου εργασιών στον εμπορικό τομέα, Δεκέμβριος 2020

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Δεκέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2019, ο κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο μειώθηκε στις ακόλουθες ομάδες: "Λιανική πώληση τροφίμων, ποτών και καπνού" (κατά 6,6% σε ονομαστικούς όρους και 10,0% σε πραγματικούς όρους), "Λιανική πώληση μη διατροφικών προϊόντων - εκτός καυσίμων" (κατά 15,8% σε ονομαστικούς όρους και 16,0% σε πραγματικούς όρους), "Λιανικό εμπόριο, εκτός από καύσιμα αυτοκινήτων" (κατά 11,5% σε ονομαστικούς όρους και 13,2% σε πραγματικούς όρους), "Λιανικό εμπόριο καυσίμων αυτοκινήτων" (κατά 25,8% σε ονομαστικούς όρους και 16,2% σε πραγματικούς όρους).

1.9 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

-Μόνο το 1% των αποβλήτων ανακυκλώθηκαν στη Βόρεια Μακεδονία

Η Κρατική Ελεγκτική Υπηρεσία (State Audit Office/SAO) σημειώνει στην έκθεσή της «Αποτελεσματική επεξεργασία λυμάτων πλαστικών» ότι το 2019 στη Βόρεια Μακεδονία συσσωρεύτηκαν συνολικά 632.000 τόνοι αποβλήτων, εκ των οποίων περίπου 9.100 τόνοι (1,4 %) πλαστικά απόβλητα. Η έκθεση σημειώνει επίσης ότι τα πλαστικά απόβλητα στη Βόρεια Μακεδονία σπάνια ανακυκλώνονται, αν και υπάρχουν εταιρείες ανακύκλωσης αποβλήτων στη χώρα. "Μόνο το 1% περίπου των συνολικών αποβλήτων στη χώρα μας ανακυκλώνεται. Οι πολιτικές, τα μέτρα και οι δραστηριότητες των θεσμικών οργάνων δεν είναι αποτελεσματικά και δεν επιτρέπουν τη μείωση της ποσότητας των αποβλήτων και την αποτελεσματική επεξεργασία τους. Αυτό θέτει επίσης το όλο θέμα της κερδοφορίας των εταιρειών που ανακυκλώνουν τα απόβλητα. Μόνο το 2019 οι ελεγκτές εξέδωσαν 37 άδειες σε εταιρείες ανακύκλωσης απορριμμάτων», σημειώνει η έκθεση του SAO.

-Η πόλη των Σκοπίων παρουσιάζει 10 νέα οχήματα συλλογής αποβλήτων

Η κοινοτική επιχείρηση PE Communal Hygiene της πόλης των Σκοπίων παρουσίασε τα 10 νέα ειδικά οχήματα για τη συλλογή αποβλήτων και το σκούπισμα των δρόμων. "Αυτά είναι 10 από τα 47 οχήματα αυτού του τύπου που έχουμε προμηθευτεί για τις ανάγκες της επιχείρησης και της πόλης. Η προμήθεια αποτελεί μέρος ενός μεγαλύτερου έργου για τη βελτίωση της κοινοτικής υγιεινής στα Σκόπια, το οποίο ξεκίνησε το 2019, όταν προμηθευτήκαμε άλλον εξοπλισμό απαραίτητο για αυτές τις δραστηριότητες.

Η πλήρης προμήθεια οχημάτων αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι τα τέλη της Άνοιξης", δήλωσε ο Δήμαρχος των Σκοπίων κ. Petre Siligon. Ο Διευθυντής της PE Communal Hygiene Abusamed Shabani δήλωσε ότι προτεραιότητα της επιχείρησης το 2021 θα είναι η προστασία της δημόσιας υγειονομικής περιθάλψης και ότι θα συμβάλουν στην καλύτερη συντήρηση της κοινοτικής υγιεινής στην πρωτεύουσα.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας (12.02.2021)

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, αρ. τεύχους No.18/2021, που δημοσιεύθηκε στις 12 Φεβρουαρίου τ.ε., είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA: https://agora.mfa.gr/infofiles/TENDERS_February_2021%20mk.pdf.

-Πλατφόρμα για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα

Η Εθνική Πλατφόρμα για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα αναμένεται να ενισχύσει τον διάλογο, τη συνεργασία και την εμπιστοσύνη μεταξύ της γυναικείας επιχειρηματικότητας, της εθνικής και τοπικής αυτοδιοίκησης, των ΜΚΟ και της επιχειρηματικής κοινότητας, με κύριο στόχο την ενίσχυση της συμμετοχής όλων των γυναικών στην οικονομική δραστηριότητα. Κατά την προσεχή περίοδο, η πλατφόρμα, η οποία είναι ένα έργο που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα IPA της ΕΕ, θα επικεντρωθεί στην ισότιμη και χωρίς αποκλεισμούς προώθηση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, ενθαρρύνοντας την ανάπτυξη επιχειρηματικού περιβάλλοντος στο οποίο οι γυναίκες θα είναι σε θέση να αυξήσουν και να εντείνουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες, και ταυτόχρονα να αντιμετωπίσουν τους πολλαπλούς ρόλους τους στην κοινωνία. Την Πλατφόρμα θα διαχειρίζονται κοινοπραξία 4 μελών, με επικεφαλής την Ένωση Επιχειρηματιών Γυναικών, σε συνεργασία με το Ίδρυμα Διαχείρισης και Βιομηχανικής Έρευνας, τα Εμπορικά Επιμελητήρια της Βόρειας Μακεδονίας και την Εθνική Ομοσπονδία Αγροτών.

-Εξαγορά της αλυσίδας σούπερ μάρκετ Ramstore

Η τουρκική εταιρεία Migros Ticaret υπέγραψε σύμβαση με την εταιρεία της Βόρειας Μακεδονίας City Plaza DOO προς πώληση της αλυσίδας σούπερ μάρκετ Ramstore και του εμπορικού κέντρου Ramstore. Σύμφωνα με την προκαταρκτική σύμβαση, η City Plaza πρόκειται να αγοράσει το 100% των μετοχών, που σήμερα ανήκουν στην Ramstore Bulgaria EAD. Ο νέος ιδιοκτήτης της αλυσίδας σούπερ μάρκετ Ramstore θα είναι ο κ. Ajdovan Amedovski, ιδιοκτήτης του City Plaza DOO και νυν Πρόεδρος του Εμπορικού Επιμελητηρίου Τουρκίας – Βόρειας Μακεδονία (MATTO).

-Οι εργοδότες ζητούν κρατική βοήθεια για τις χαμένες ώρες εργασίας

Οι εργοδότες ζητούν να συμπεριληφθεί στο 5^ο πακέτο οικονομικών μέτρων η μισθολογική βοήθεια για τις επιχειρήσεις που επλήγησαν από την κρίση, αλλά με τροποποιήσεις σε σχέση με την αντίστοιχη προηγούμενη παροχή, για παράδειγμα να μην προορίζεται για την πληρωμή των εργαζομένων. Ειδικότερα, αναφέροντας ανάλυση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας και την πρακτική των Ευρωπαϊκών χωρών, ζητούν από το κράτος να επιδοτήσει τις χαμένες ώρες λόγω της πανδημίας αντί των μισθών για τους εργαζόμενους. Μια τέτοια πρόταση υποβλήθηκε στον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης κ. Φατμίρ Μπιτίκι, την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής κα. Γιαγκόντα Σαχπάσκα και τον Υπουργό Οικονομικών κ. Φατμίρ Μπεσίμι, με την εξήγηση ότι η προτεινόμενη αντικατάσταση της μισθολογικής βοήθειας με άτοκα δάνεια δεν είναι αποδεκτή.

-Επενδύσεις και νέες εγκαταστάσεις της εταιρείας «Konti Hidroplast»

Η εταιρεία "Konti Hidroplast" στη Γευγελή έθεσε σε λειτουργία το νέο εργοστάσιο παραγωγής σωλήνων για συστήματα παροχής φυσικού αερίου και νερού. Η συνολική επένδυση για μια περίοδο πέντε ετών είναι 315 εκατ. δηνάρια, εκ των οποίων το 10% υποστηρίζεται από την Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας μέσω του νόμου για την οικονομική στήριξη των επενδύσεων. Η "Konti Hidroplast" διατήρησε τον αριθμό εργαζομένων, ήτοι 185 άτομα, ενώ πρόκειται να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας, για επαγγελματικά καταρτισμένο εργατικό δυναμικό.

-Έναρξη του Προγράμματος "Νέοι Διευθυντές και Ηγέτες Επιχειρήσεων"

Το Πρόγραμμα "Young Managers and Business Leaders", το οποίο χρηματοδοτείται από τον Πρόεδρο της Βόρειας Μακεδονίας κ. Stevo Pendarovski, περιλαμβάνει εκπαίδευση για στρατηγικό σχεδιασμό και ηγετικές ικανότητες, διαδικτυακά προγράμματα, προετοιμασία μελετών περιπτώσεων και άλλες διάφορες δραστηριότητες, για τις οποίες 8 εταιρείες έχουν παράσχει χώρους και πόρους.

-Οι εργαζόμενοι την Κυριακή θα λαμβάνουν 50% υψηλότερο ημερομίσθιο και μία μέρα ρεπό

Η νομική λύση που ορίζει την Κυριακή ως μη εργάσιμη ημέρα είναι σε τελική προετοιμασία. Η κοινοβουλευτική διαδικασία για τη ψήφιση του νέου νόμου αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα. Ο νόμος για τις Εργασιακές Σχέσεις, ο οποίος προβλέπει νέες διατάξεις που σχετίζονται με την Κυριακή ως μη εργάσιμη ημέρα, αναμένεται να εφαρμοστεί από τον Σεπτέμβριο 2021. Αυτή η νομική λύση προβλέπει ότι όσοι εργάζονται την Κυριακή θα λαμβάνουν επιπλέον προσαύξηση 50% επί του νόμιμου ημερομισθίου για όσες ώρες απασχοληθούν. Επίσης, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής αναφέρει ότι προβλέπεται μια ημέρα εβδομαδιαίας ανάπαυσης για όσους εργασθούν την Κυριακή. Οι ενώσεις χαιρετίζουν την πρωτοβουλία, ωστόσο, ζητούν αυστηρό έλεγχο από την επιθεώρηση εργασίας. Ο νέος νόμος θα προβλέπει και εξαιρέσεις που αφορούν σε δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για την ομαλή λειτουργία της κοινωνίας, όπως: ύδρευση, διάθεση αποβλήτων, κυκλοφορία, χερσαίες, αεροπορικές και πλωτές μεταφορές, κοινωνική και υγειονομική περίθαλψη, πυροσβεστική υπηρεσία, τελωνιακή υπηρεσία.

-Η φαρμακευτική εταιρεία Alkaloid ανοίγει υποκατάστημα στο Ηνωμένο Βασίλειο

Η φαρμακευτική εταιρεία Alkaloid με έδρα τα Σκόπια ανοίγει νέο υποκατάστημα στο Ηνωμένο Βασίλειο με την επωνυμία ALKALOID UK LIMITED. Από την Alkaloid ενημερώνουν ότι η απόφαση αυτή ελήφθη μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, έτσι ώστε η εταιρεία να ενισχύσει την παρουσία της στη βρετανική αγορά. Το 2020, η πώληση των προϊόντων της Alkaloid στο Ηνωμένο Βασίλειο εκτιμάται σε περίπου 313 εκατ. δηνάρια.

-Η ΑΗΚ εισάγει νέα υπηρεσία για προμηθευτές γερμανικών επιχειρήσεων της Βόρειας Μακεδονίας

Ο Πρόεδρος της Γερμανικής Οικονομικής Αντιπροσωπείας στη Βόρεια Μακεδονία (ΑΗΚ) κ. Patrick Martens ενημέρωσε ότι, η ΑΗΚ θα προσφέρει νέες υπηρεσίες σε προμηθευτές γερμανικών επιχειρήσεων από τη Βόρεια Μακεδονία, την Αλβανία και το Κόσσοβο. «Η νέα υπηρεσία αφορά στην απόκτηση νέων πελατών και την παρουσίαση των υπηρεσιών των προμηθευτών στη Γερμανία, μόλις προβούμε σε αξιολόγηση των δυνατοτήτων του προμηθευτή. Με αυτό, επιτρέπουμε σε εταιρείες από τα Δυτικά Βαλκάνια να έχουν πρόσβαση στις γερμανικές αγορές, ενώ ταυτόχρονα παρέχουμε στις γερμανικές εταιρείες την ευκαιρία για τη λεγόμενη "Lean management", η οποία μπορεί να βελτιστοποιήσει τις διαδικασίες, μειώνοντας τις δραστηριότητες χωρίς προστιθέμενη αξία, καθώς επίσης και να βελτιστοποιήσει τα έξοδα και να διαφοροποιήσει τους κινδύνους. Αυτή τη στιγμή, ιδρύουμε επίσης ένα συμβούλιο εμπειρογνομητών για τη διεύρυνση της αλυσίδας προμηθευτών και αυτό το συμβούλιο θα διενεργήσει την αξιολόγηση των ικανοτήτων των προμηθευτών", δήλωσε ο κ. Martens. Πρόσθεσε δε ότι την προσεχή περίοδο η ΑΗΚ θα εργαστεί για την καλύτερη δικτύωση μεταξύ των γερμανικών επιχειρήσεων και αυτών της Βόρειας Μακεδονίας, με την ίδρυση μιας διαδικτυακής πλατφόρμας "ΑΗΚ B2B Hub".

-Ενδιαφέρον "Siemens" για ενεργειακά και περιβαλλοντικά έργα στη Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα, ο Πρωθυπουργός της Βόρειας Μακεδονίας κ. Zoran Zaev, πραγματοποίησε χθες συνάντηση με αντιπροσωπεία του Γραφείου εκπροσώπησης της γερμανικής εταιρείας "Siemens" στις χώρες της περιοχής, με επικεφαλής τον Γενικό Διευθυντή, κ. Udo Eichlinger. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, στην οποία παρευρέθη επίσης ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, αρμόδιος για Οικονομικά Θέματα, κ. Fatmir Bytyqi, οι εκπρόσωποι της "Siemens" εξέφρασαν ενδιαφέρον για μεγαλύτερη και πιο άμεση παρουσία της εταιρείας στη Βόρεια Μακεδονία, προκειμένου να συμμετάσχει στον ανταγωνισμό στον ενεργειακό τομέα, στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στην αεριοποίηση, σε έργα προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς και σε επενδυτικά έργα για τα συστήματα παροχής νερού και διαχείρισης λυμάτων. Ο κ. Zaev και ο κ. Bytyqi πληροφόρησαν τους εκπροσώπους της "Siemens" σχετικά με τα στρατηγικά σχέδια της Κυβέρνησης στον ενεργειακό τομέα, με ιδιαίτερη έμφαση στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στα έργα διαχείρισης υδροσυστημάτων και λυμάτων, ενθαρρύνοντάς τους να συμμετάσχουν στους σχετικούς δημόσιους διαγωνισμούς. Οι εκπρόσωποι της "Siemens" ενημερώθηκαν, επίσης, για τα πλεονεκτήματα του νόμου για τις στρατηγικές επενδύσεις στη χώρα σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, με τη δυνατότητα κρατικής ενίσχυσης για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, της απασχόλησης, της εφαρμογής νέων τεχνολογιών και καινοτομιών, καθώς και για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και των εξαγωγών.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Το Εθνικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων σε λειτουργία

Οι πραγματικοί δικαιούχοι των εταιρειών πρέπει να είναι γνωστοί στο κοινό και στους θεσμούς - το αργότερο 90 ημέρες από την Τετάρτη, 27 Ιανουαρίου 2021. Στο Κεντρικό Μητρώο, τα νομικά πρόσωπα υποχρεούνται να καταχωρούν ακριβή στοιχεία για την ιδιοκτησία των εταιρειών. Για τις νεοϊδρυθείσες εταιρείες, η προθεσμία είναι οκτώ ημέρες, ενώ εάν δεν εκπληρώσουν την υποχρέωση, θα αντιμετωπίσουν οικονομικά προβλήματα, σύμφωνα με τον επικεφαλής του Γραφείου Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (Financial Intelligence Office), κ. Blazo Trendafilov. Εξαιρούνται από την υποχρέωση δήλωσης του πραγματικού δικαιούχου οι κρατικές εταιρείες, εκείνες που είναι εγγεγραμμένες ως ατομικές επιχειρήσεις, χρήστες του προϋπολογισμού και αυτοαπασχολούμενοι. Η διαδικασία είναι απλή και ηλεκτρονική, ενημερώνει το Κεντρικό Μητρώο. Η οικονομική κατάχρηση, η φοροδιαφυγή και το ξέπλυμα χρήματος αποτελούν λόγους για τους οποίους απαιτείται αυτό το μητρώο, δήλωσε ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, της Βιώσιμης Ανάπτυξης και των Ανθρώπινων Πόρων, κ. Ljupco Nikolovski. Όπως επεσήμανε, το Μητρώο είναι σύμφωνο με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, και αναζητείται ένας τρόπος διασυννοριακής συνεργασίας με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων για την πλήρη ανταλλαγή δεδομένων σχετικά με τις εταιρείες.

-Κατάλογος οφειλετών βάσει στοιχείων του Γραφείου Δημοσίων Εσόδων

Το Γραφείο Δημοσίων Εσόδων (PRO) δημοσίευσε τον κατάλογο οφειλετών, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Ο κατάλογος περιλαμβάνει 2.961 φυσικά πρόσωπα με χρέη άνω των 2.000 ευρώ και 1.974 νομικά πρόσωπα με χρέη άνω των 5.000 ευρώ. Το συνολικό χρέος όλων των οντοτήτων που περιλαμβάνεται στον κατάλογο του

PRO, που ολοκληρώθηκε την 31η Δεκεμβρίου 2020, ανέρχεται σε 171 εκατ. ευρώ, ή 3,8 εκατ. περισσότερα από τον προηγούμενο δημοσιευμένο κατάλογο.

-Ο Π/Θ της Βόρειας Μακεδονίας ανακοινώνει λεπτομέρειες για την 5^η δέσμη οικονομικών μέτρων

Ο Πρωθυπουργός της Βόρειας Μακεδονίας κ. Ζόραν Ζάεφ ανακοίνωσε λεπτομέρειες για την 5^η δέσμη οικονομικών μέτρων που, προκειμένου να αμβλύνει τις συνέπειες της κρίσης COVID-19. "Τα μέτρα που προβλέπονται στοχεύουν στην εξάλειψη των επιτοκίων για χρέη άνω των 3 μηνών που έχουν οι πολίτες προς τους θεσμούς του κράτους και τις δημόσιες επιχειρήσεις. Αυτό σημαίνει ότι οι δαπάνες για τους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος, κεντρικής θέρμανσης, ύδρευσης κ.λπ. θα μειωθούν σημαντικά για τους πολίτες που πλήττονται περισσότερο από την πανδημία. Θα έχουν επίσης τη δυνατότητα να πληρώσουν τα χρέη τους σε έως και 12 δόσεις. Εισάγονται, επίσης, οικονομικές επιχορηγήσεις για ξενοδοχεία και άλλες επιχειρήσεις φιλοξενίας, καθώς και οικονομική βοήθεια για τους καπνοπαραγωγούς λόγω των προβλημάτων που αντιμετώπισαν με τις πωλήσεις των αποδόσεων τους το 2020. Η 5^η δέσμη μέτρων θα περιλαμβάνει, επίσης, βοήθεια για τα ΜΜΕ ενημέρωσης, τα οποία αναγκάζονται να καταβάλλουν δικαιώματα ύψους περίπου 50 εκατ. δηναρίων κάθε χρόνο. Αυτό θα διεξαχθεί καταβάλλοντας αυτά τα κεφάλαια στον Οργανισμό Οπτικοακουστικών Μέσων (AVMU), έτσι ώστε η AVMU να μπορέσει αργότερα να απελευθερώσει τα μέσα ενημέρωσης από αυτά τα έξοδα", εξήγησε ο κ. Ζάεφ. Πρόσθεσε επίσης ότι παρά την πανδημία covid-19, το 2020 αποδείχθηκε ένα από τα καλύτερα έτη όσον αφορά την υλοποίηση των επενδύσεων κεφαλαίου. «Το 2020 έχουμε δείξει ένα από τα καλύτερα οικονομικά αποτελέσματα σε ολόκληρη την Ευρώπη. Καταφέραμε να αυξήσουμε τον μέσο μισθό τα τελευταία χρόνια κατά 60%, και τώρα ανέρχεται σε περίπου 27.000 δηνάρια (€ 438). Η κοινωνική ευημερία των πολιτών αυξάνεται κατά 300%, ενώ καταφέραμε επίσης να υλοποιήσουμε το 99% των προβλεπόμενων δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού. Μόνο στη βορειοανατολική περιοχή επενδύσαμε πάνω από 180 εκατ. ευρώ σε έργα υποδομής. Επίσης, μετά από σχεδόν 30 χρόνια σχεδιασμού και αποτυχημένων διαγωνισμών, ξεκινάμε επιτέλους το έργο κατασκευής των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Cebren και Galiste, ένα έργο αξίας σχεδόν 800 εκατ. ευρώ. Διεξάγουμε επίσης διαδικασίες εκσυγχρονισμού σε πολλούς από τους σταθμούς παραγωγής ενέργειας μας, προκειμένου να εφαρμόσουμε τα ευρωπαϊκά πρότυπα και να στραφούμε σε πιο φιλικούς προς το περιβάλλον ενεργειακούς πόρους», δήλωσε ο κ. Ζάεφ.

-Εγκρίθηκαν επιπλέον 23 εκατ. ευρώ για 2.009 εταιρείες, απορρίφθηκαν 255 αιτήσεις

Επιπλέον 733 αιτήσεις δανείων έχουν εγκριθεί από την τρίτη άτοκη πιστωτική γραμμή που πραγματοποιείται με οικονομική στήριξη από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μέχρι στιγμής, έχουν εγκριθεί συνολικά 2.009 αιτήσεις δανείων, συνολικού ύψους 23 εκατ. ευρώ. Αυτοί οι 2.009 αιτούντες απασχολούν συνολικά 15.197 άτομα. Σύμφωνα με την Αναπτυξιακή Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας, ως προς τη δομή, 1.123 αιτήσεις δανείων προέρχονται από μικρές, ενώ 741 προέρχονται από πολύ μικρές επιχειρήσεις. Συνολικά 106 αιτήσεις δανείων προέρχονται από ατομικές επιχειρήσεις, ενώ 39 προέρχονται από τεχνίτες. "Οι περισσότερες από τις εγκεκριμένες 2.009 αιτήσεις δανείων προέρχονται από την περιοχή των Σκοπίων κατά 31%, ακολουθούμενη από την περιοχή Polog με 14%, τη Νοτιοδυτική περιφέρεια με 12% και τη Νοτιοανατολική περιοχή με 12%. Έπονται η ανατολική και η περιοχή της Πελαγονίας με το 10% των εγκεκριμένων αιτήσεων δανείου, ενώ από τις περιοχές Vardar και Northeast προέρχονται το 5% των εγκεκριμένων αιτήσεων δανείου, σύμφωνα με στοιχεία από τις 29 Ιανουαρίου 2021. Οι αιτήσεις δανείων υποβάλλονται σε επεξεργασία χρονολογικά, ανάλογα με την ώρα άφιξης, σύμφωνα με τη Δημόσια Πρόσκληση και τις πληροφορίες που παρέχονται σε αυτήν. Μέχρι στιγμής έχει ληφθεί απόφαση για 2.264 αιτήσεις δανείων, οι οποίες υπεβλήθησαν μέχρι τις 20 Δεκεμβρίου στις 6 μ.μ., εκ των οποίων οι 255 διαπιστώθηκε ότι δεν πληρούν τις απαιτήσεις της Δημόσιας Πρόσκλησης, σύμφωνα με την Αναπτυξιακή Τράπεζα.

-Επιστροφή ΦΠΑ στις επιχειρήσεις ύψους 397,4 εκατ. ευρώ το 2020

Το Υπουργείο Οικονομικών ενημέρωσε ότι το 2020 επιστράφηκαν συνολικά 397,4 εκατ. ευρώ σε επιχειρήσεις με βάση τις δηλώσεις φόρου προστιθέμενης αξίας (δηλώσεις ΦΠΑ). Σε σύγκριση με το 2019, το ποσό αυτό είναι μικρότερο κατά 7,5 εκατ. ευρώ, αλλά αρκετά υψηλότερο σε σύγκριση με το 2018, το 2017 ή το 2016. Σύμφωνα με ενημέρωση από το Υπουργείο Οικονομικών, το ποσό αυτό ανέρχεται στο 34% του συνολικού ΦΠΑ που καταβλήθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό το 2020, ή 2% περισσότερο σε σύγκριση με το 2019, ενώ το 2016, οι δηλώσεις ΦΠΑ ανήλθαν μόνο στο 26% του συνολικού ΦΠΑ που καταβλήθηκε στο κράτος.

-Υπουργείο Οικονομικών: Μείωση του δημόσιου χρέους κατά 0,5% το δ' τρίμηνο 2020

Το Υπουργείο Οικονομικών κατέγραψε ήπια μείωση του δημόσιου χρέους της Βόρειας Μακεδονίας το τελευταίο τρίμηνο του 2020. "Στο τέλος του 2020, το δημόσιο χρέος της χώρας ανέρχεται στο 51% του ΑΕΠ, ή 0,5% λιγότερο σε σύγκριση με το τρίτο τρίμηνο του 2020. Το δημόσιο χρέος μειώθηκε κατά 57 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το τρίτο τρίμηνο, ενώ το δημόσιο χρέος μειώθηκε κατά 89 εκατ. ευρώ την ίδια περίοδο. Η μείωση αυτή οφείλεται στην πληρωμή των υποχρεώσεων ευρωομόλογου που εγκρίθηκαν το 2015», σύμφωνα με ενημέρωση από το Υπουργείο Οικονομικών. Οι προβλέψεις για το δημοσιονομικό έλλειμμα ανά έτος είναι: -4,9% το 2021, -3,8% το 2022, -3,2% το 2023, -2,9% το 2024 και -2% το 2025, σύμφωνα με τα κριτήρια του Μάαστριχτ. Ο Υπουργός Οικονομικών κ. Φαμίρ Μπεσίμι δήλωσε ότι η Κυβέρνηση θα εφαρμόσει μεσοπρόθεσμες στρατηγικές οι οποίες θα επηρεάσουν θετικά τη σταθεροποίηση του κρατικού και του δημόσιου χρέους, αλλά δεν θα επηρεάσουν αρνητικά την οικονομική ανάπτυξη.

-Μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο, Νοέμβριος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού, που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Νοέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2019, ήταν 107.0. Αυτή η αύξηση οφείλεται στην αύξηση του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο στους τομείς: Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία (11,2%), Δραστηριότητες στον τομέα της υγείας και κοινωνικής εργασίας (11,2%) και Εκπαίδευση (9,5%). Μείωση του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα σημειώθηκε στους τομείς: Παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού (4,1%), Παροχής νερού, αποχέτευση, διαχείριση αποβλήτων και συναφείς δραστηριότητες (3,6%) και Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης (3,4%). Ο μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Νοέμβριο του 2020 ήταν **27.588 δηνάρια**.

-Μέσος μηνιαίος μεικτός μισθός που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο, Νοέμβριος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού, που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Νοέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2019, ήταν 107,4. Αυτή η αύξηση οφείλεται στην αύξηση του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο στους τομείς: Υγεία και κοινωνική εργασία (11,6%), Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία (11,2%) και Εκπαίδευση (10,2%). Μείωση του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα σημειώθηκε στους τομείς: Παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού (4,2%), παροχής νερού, αποχέτευση, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες (3,8%) και Ορυχείων και Λατομείων (3,7%). Ο μέσος μηνιαίος ακαθάριστος μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Νοέμβριο του 2020 ήταν **41.141 δηνάρια**.

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Χορήγηση 8 εκατ. ευρώ στη ΔτΒΜ από ΕΕ για την προμήθεια εμβολίων και σχετικού εξοπλισμού

Ο Ύπατος Εκπρόσωπος της ΕΕ για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας κ. Josep Borrell συναντήθηκε με τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας κ. Nikola Dimitrov και τον Υπουργό Εξωτερικών κ. Bujar Osmani στις Βρυξέλλες για να συζητήσουν τη συνεργασία ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με την πανδημία COVID-19, συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας εμβολίων. Σύμφωνα με σχετικά δημοσιεύματα, η ΕΕ έχει διαθέσει στα Δυτικά Βαλκάνια 70 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 8 εκατ. ευρώ θα διατεθούν στη Βόρεια Μακεδονία για την κάλυψη του κόστους των εμβολίων και την προμήθεια εξοπλισμού που απαιτείται για τον εμβολιασμό.

-Δικτύωση ειδικών στον χώρο της επιχειρηματικής ανάπτυξης από ΗΠΑ και Βόρεια Μακεδονία

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα "Beyond Silicon Valley: Growing Entrepreneurship in Transitioning Economies" επιτρέπει τη δικτύωση και ανταλλαγή ιδεών και σχεδίων για την επιχειρηματική ανάπτυξη φοιτητών, καθηγητών, επενδυτών, διευθυντών και εμπειρογνομόνων από τη Βόρεια Μακεδονία και τις ΗΠΑ. Το εν λόγω διαδικτυακό μάθημα προσέλκυσε περισσότερους από 175.000 φοιτητές από 190 διαφορετικές χώρες τα τελευταία 5 χρόνια.

Στη Βόρεια Μακεδονία παρείχε δικτύωση και ανταλλαγή ιδεών για τη δημιουργία νεοφυών επιχειρήσεων μεταξύ εμπειρογνομόνων από τα κρατικά ιδρύματα που υποστηρίζουν την επιχειρηματικότητα, τις φιλανθρωπικές οργανώσεις και τις οργανώσεις χορηγών, τις οργανώσεις διαμεσολάβησης από τον αστικό τομέα, τα πανεπιστήμια και τους επενδυτές επιχειρηματικών ιδεών και έργων.

-Η ΕΤΕπ επένδυσε 873 εκατ. ευρώ στα Δυτικά Βαλκάνια το 2020

Η περιφερειακή αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) κα Λιλιάνα Πάβλοβα ενημέρωσε ότι η ΕΤΕπ έχει επενδύσει περίπου 873 εκατ. ευρώ στα Δυτικά Βαλκάνια το 2020. «Οι πραγματοποιηθείσες επενδύσεις το 2020 είναι διπλάσιες από αυτές του 2019. Από τις επενδύσεις το 2020, 856 εκατ. ευρώ ήταν σε μορφή επιχορηγήσεων και δανείων, η πλειονότητα των οποίων για έργα στον τομέα των μεταφορών, της ενέργειας, της υγειονομικής περίθαλψης, ακόμη και για τη διαχείριση των λυμάτων. Η ΕΤΕπ παραμένει ένας από τους μεγαλύτερους υποστηρικτές της ανάπτυξης των Δυτικών Βαλκανίων, παραμένοντας ο μοναδικός θεσμός που παρέχει σε ολόκληρη την περιοχή κεφάλαια και συμβουλές για τον τρόπο χρήσης τους», δήλωσε η κα Πάβλοβα.

-Το πρόγραμμα GREENOVET ξεκινά στη Βόρεια Μακεδονία

Το 4ετές πρόγραμμα "GREENOVET - Ευρωπαϊκή πλατφόρμα αριστείας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση για πράσινες καινοτομίες" ξεκίνησε επίσημα στη Βόρεια Μακεδονία. Το έργο κοστίζει περίπου 4 εκατ. ευρώ, και είναι αποτέλεσμα συνεργασίας ιδρυμάτων και ενώσεων από τη Βόρεια Μακεδονία, την Αυστρία, τη Φινλανδία και την Πορτογαλία. Οι εταίροι της Βόρειας Μακεδονίας στο έργο είναι η Σχολή Μηχανολόγων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Ss. Cyril και Methodius (UKIM), το Λύκειο Boro Petrusovski, τα Εμπορικά Επιμελητήρια της χώρας (SSK) και το Εθνικό Κέντρο Ανάπτυξης Καινοτομιών και Επιχειρηματικής Μάθησης. Από τη Σχολή Μηχανολόγων Μηχανικών, ενημερώνουν ότι στόχος του έργου είναι να εξασφαλίσει την ανάπτυξη καινοτόμου, χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμης οικονομίας, και ότι το Κέντρο Αριστείας Πράσινων Καινοτομιών θα βρίσκεται στις εγκαταστάσεις της σχολής. Το έργο θα παράσχει επίσης μια πλατφόρμα για τη δικτύωση των επαγγελματικών γυμνασίων και πανεπιστημίων σε περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, για την ανταλλαγή εμπειριών στον συγκεκριμένο τομέα.

-Διμερής συνεργασία Βόρειας Μακεδονίας-Γαλλίας σε τελωνειακά θέματα

Ο Γενικός Διευθυντής της Τελωνειακής Διοίκησης, κ. Goran Sugareski, συναντήθηκε με τον Γάλλο Πρέσβη, κ. Cyrille Baumgartner, συνοδευόμενο από τον Ακόλουθο για τελωνειακά θέματα για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη και τα Βαλκάνια, κ. Julien Otre και τον Ακόλουθο Εσωτερικής Ασφάλειας, κ. Stefan Roper, της Γαλλικής Πρεσβείας στα Σκόπια, προκειμένου συζητήσουν τη διεύρυνση της διμερούς συνεργασίας των δύο χωρών σε τελωνειακά θέματα. Στη συνάντηση, όπως ανακοινώθηκε από την Τελωνειακή Διοίκηση της Βόρειας Μακεδονίας, επιβεβαιώθηκε η αμοιβαία διμερής συνεργασία, η οποία υλοποιείται με επιτυχία για μεγάλο χρονικό διάστημα μέσω σεμιναρίων, επισκέψεων εργασίας, εκπαιδεύσεων και δωρεάς τεχνικού εξοπλισμού. Όσον αφορά στις τρέχουσες συνθήκες, τις αναπτυξιακές κινήσεις των δύο υπηρεσιών και τις επιχειρησιακές τους ικανότητες, οι δύο πλευρές εξέφρασαν ενδιαφέρον για στενότερη συνεργασία στον τομέα της παρακολούθησης και της συντονισμένης δράσης για την καταστολή του παράνομου εμπορίου ναρκωτικών και όπλων, καθώς και της παράνομης κίνησης κεφαλαίων και πολιτιστικών αγαθών μεταξύ των δύο χωρών. Περαιτέρω, συζητήθηκε η δυνατότητα από κοινού οργανωμένης δράσης για την αποκάλυψη και την εξάρθρωση εγκληματικών οργανώσεων, αλλά και μελλοντικές δραστηριότητες στο πλαίσιο της διμερούς τεχνικής βοήθειας. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση από την εδώ Τελωνειακή Διοίκηση, η βοήθεια των Γάλλων ομολόγων είναι επίσης ευπρόσδεκτη για την εναρμόνιση με τη νομοθεσία της ΕΕ για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης.

-Τα σύνορα των χωρών CEFTA ανοικτά για τους Εγκεκριμένους Οικονομικούς Φορείς της ΔΤΒΜ

Οι Εγκεκριμένοι Οικονομικοί Φορείς της Βόρειας Μακεδονίας δεν θα περιμένουν πλέον στα σύνορα των κρατών μελών της CEFTA, θα έχουν προτεραιότητα και θα διασχίζουν τα σύνορα με λιγότερους ελέγχους. Επίσης, δεν θα χρειάζεται πλέον να υποβάλλουν έγγραφα δύο φορές, ενώ θα είναι σε θέση να παρακολουθήσουν δωρεάν εκπαιδεύσεις. Η Τελωνειακή Διοίκηση της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας ενημερώνει ότι έχει ολοκληρώσει τη διαδικασία διεθνούς αναγνώρισης του Προγράμματος Εγκεκριμένου Οικονομικού Φορέα (ΕΟΦ).

"Η αναγνώριση αυτή αποτελεί επιβεβαίωση της δέσμευσης της Τελωνειακής Διοίκησης για ενίσχυση της συνεργασίας με την επιχειρηματική κοινότητα και τη δημιουργία συνθηκών για ταχύτερη διέλευση των συνόρων και διευκόλυνση των τελωνειακών διαδικασιών", ανέφερε η Τελωνειακή Διοίκηση της ΔΤΒΜ.

4. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Πάνω από 1,3 εκατ. χρήστες του διαδικτύου το γ' τρίμηνο του 2020

Τα στοιχεία του Οργανισμού Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (ΑΕΚ) αποκαλύπτουν ότι, ολοκληρώνοντας το γ' τρίμηνο του 2020, έχει καταγραφεί στη χώρα συνολικός αριθμός 1.348.663 χρηστών του διαδικτύου, ή περίπου 46.000 περισσότεροι σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2019. Όσον αφορά στην κάλυψη της αγοράς για την παροχή διαδικτύου, των φορέων εκμετάλλευσης, η εταιρεία τηλεπικοινωνιών «Α1» καλύπτει την πλειονότητα, με 52,6%, ακολουθούμενη από την «Telekom» με 44,7%, τη «Robi» με 1,45% και τη «Lycamobile» με 1,2%. Από τη συνολική κίνηση στο διαδίκτυο, το 51,1% εμπίπτει στην Α1, το 46,9% της Telekom, το 1,4% της Robi και το 0,6% της Lycamobile. Όσον αφορά στην παροχή κινητής τηλεφωνίας και άλλων υπηρεσιών επικοινωνίας, η Α1 κυριαρχεί στην αγορά της Βόρειας Μακεδονίας με 50,7%, ακολουθούμενη από την Telekom με 46,2%, τη Lycamobile με 2% και τη Robi με 1,1%.

-Η Windrose αναστέλλει την αεροπορική γραμμή Σκόπια-Κίεβο

Ο πάροχος αεροπορικών υπηρεσιών Windrose αποφάσισε να αναστείλει την απευθείας αεροπορική πτήση Σκόπια-Κίεβο, η οποία ιδρύθηκε πριν από δύο μήνες. Οι δύο τελευταίες πτήσεις της εν λόγω αεροπορικής εταιρείας θα πραγματοποιηθούν τον Μάρτιο του 2021 και μετά θα ανασταλούν τελείως. Η Windrose ήταν ο πρώτος πάροχος αεροπορικών υπηρεσιών που δημιούργησε αεροπορική σύνδεση μεταξύ των πρωτευουσών της Βόρειας Μακεδονίας και της Ουκρανίας.

-Η Εισαγγελική Αρχή και η Τελωνειακή Διοίκηση της Βόρειας Μακεδονίας εντείνουν τη συνεργασία

Σε συνάντησή τους, ο Εισαγγελέας κ. Ljubomir Joveski και ο επικεφαλής της Τελωνειακής Διοίκησης κ. Goran Sugareski συμφώνησαν ότι θα εντείνουν τη συνεργασία για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του εγκλήματος. Έμφαση δόθηκε στην εντατικοποίηση της συνεργασίας μεταξύ της Εισαγγελίας και της Τελωνειακής Διοίκησης μέσω της καθιέρωσης κοινής γραμμής κατά της διαφθοράς και της αμοιβαίας αποφασιστικότητας για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος στην καταπολέμηση του εγκλήματος. Ο κ. Sugareski τόνισε ότι η Τελωνειακή Διοίκηση, ως φορέας του Υπουργείου Οικονομικών, πέραν των ζητημάτων που ανακύπτουν από φορολογικά ζητήματα και την είσπραξη φόρων, έχει αναμφίβολα σημαντικό ρόλο στον τομέα της ασφάλειας και της διατήρησης της υγείας και της ζωής των πολιτών και της προστασίας του περιβάλλοντος.

COVID-19: Μέτρα αντιμετώπισης της εξάπλωσης του ιού & σχετική με τον κορωνοϊό ειδησιογραφία

-Οι ιδιοκτήτες εστιατορίων απαιτούν πρωτόκολλα για την επαναλειτουργία, απειλούν με διαμαρτυρίες

Οι ιδιοκτήτες εστιατορίων και επιχειρήσεων για τη διοργάνωση γάμων και παρόμοιων οικογενειακών εκδηλώσεων και εορτασμών διαμαρτυρήθηκαν στην Κυβέρνηση για την μη υιοθέτηση πρωτόκολλων για την επαναλειτουργία τους. Οι τουριστικές επιχειρήσεις και επιχειρήσεων εστίασης δια των εκπροσώπων τους ζήτησαν την άμεση κατάργηση του κανονισμού που απαγορεύει τη διοργάνωση εορτασμών όπως γάμους, γενέθλια κ.λπ. και τη δημιουργία πρωτόκολλων που θα ρυθμίζουν το έργο τους. Διαβεβαίωσαν ότι από πλευράς του προτίθενται να τηρηθούν όλα τα μέτρα υγειονομικής περιθάλψης και υγιεινής που θα προβλεφθούν. Τόνισαν επίσης ότι οι επιχειρήσεις τους είναι εκτός λειτουργίας εδώ και σχεδόν ένα χρόνο και ότι έχουν προκληθεί μεγάλες απώλειες. Επισημάναν δε, ότι από ολόκληρη την περιοχή των Βαλκανίων, η Βόρεια Μακεδονία είναι η μόνη χώρα όπου το έργο των επιχειρήσεων αυτού του τύπου απαγορεύεται εντελώς.

-Μη επιλέξιμες οι εταιρείες που καταχράστηκαν κρατική ενίσχυση

Οι επιχειρήσεις που έχουν καταχραστεί την κρατική βοήθεια που παρέχεται από την Κυβέρνηση δεν θα είναι επιλέξιμες για περαιτέρω στήριξη στο πλαίσιο αντιμετώπισης της κρίσης Covid-19, δήλωσαν ο Πρωθυπουργός κ. Ζόραν Ζάεφ και ο Υπουργός Οικονομικών κ. Φατμίρ Μπεσίμι.

-Τα σύνορα της Ελλάδας παραμένουν κλειστά μέχρι τις 22 Μαρτίου 2021

Η Ελλάδα παράτεινε την απαγόρευση αεροπορικών, θαλάσσιων και χερσαίων ταξιδιών για γειτονικές χώρες, καθώς και την απαγόρευση για υπηκόους τρίτων χωρών έως τις 22 Μαρτίου τ.ε.. Από 1.3.2021, η Ελλάδα επέβαλε αυστηρότερα μέτρα στις συνοριακές διαβάσεις στους Ευζώνους (σύνορα Ελλάδος - Βόρεια Μακεδονία) και στη Κακάβια (σύνορα Ελλάδος - Αλβανίας), συμπεριλαμβανομένων μικρότερων ωρών εργασίας (7:00 π.μ. - 7:00 μ.μ.), περιορίζοντας τον αριθμό των ατόμων που επιτρέπεται να εισέλθουν στη χώρα σε 400 την ημέρα και επιβάλλοντας 14ημερη υποχρεωτική καραντίνα. Όλοι όσοι θέλουν να διασχίσουν τα σύνορα πρέπει να υποβληθούν σε γρήγορες δοκιμές COVID-19 (rapid-test), συμπεριλαμβανομένων των οδηγών φορτηγών.

Αυτοί οι νέοι περιορισμοί προκάλεσαν τους οδηγούς φορτηγών της Ελλάδας και της Βόρειας Μακεδονίας να διαδηλώσουν την Παρασκευή 5.3.2021 στη συνοριακή διάβαση Ευζώνων. Η απόφαση της ελληνικής κυβέρνησης να επιβάλει «προσωρινό περιορισμό εισόδου στη χώρα για όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών από οποιοδήποτε σημείο εισόδου στη χώρα και με οποιοδήποτε τρόπο ή με οποιοδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένων των αεροπορικών, θαλάσσιων, σιδηροδρομικών και οδικών συνδέσεων, για προληπτικούς λόγους προστασίας δημόσιας υγείας από την περαιτέρω εξάπλωση του COVID-19 στην ελληνική επικράτεια», έχει ήδη δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ελλάδας και τέθηκε σε ισχύ τη Δευτέρα 1.3.2021.

Επιπλέον, προβλέπει προσωρινούς περιορισμούς που επιβάλλονται στα χερσαία σύνορα λόγω «προληπτικών λόγων για την προστασία της δημόσιας υγείας από την εξάπλωση του COVID-19 στην Ελλάδα, καθώς και την απαγόρευση εισόδου ατόμων στην ελληνική επικράτεια, εκτός εάν πληρούνται συγκεκριμένες απαιτήσεις». Τουρίστες και ξένοι υπήκοοι που δεν επιτρέπεται να ταξιδέψουν εκεί, μπορούν να εισέλθουν στην Ελλάδα διασχίζοντας τη συνοριακή διάβαση στον Προμαχώνα στα σύνορα με τη Βουλγαρία, αφού παρουσιάσουν κατά την είσοδο ένα αρνητικό τεστ PCR που έγινε τις προηγούμενες 72 ώρες.

Όσον αφορά στις άλλες συνοριακές διαβάσεις που είναι ανοιχτές, όπως Κακαβιά και Κρυσταλλοπηγή στην Αλβανία, Εύζωνοι (Βογκορόντικα) προς τη Βόρεια Μακεδονία, Νυμφαίο στη Βουλγαρία και Κήποι στην Τουρκία, η είσοδος στην Ελλάδα επιτρέπεται μόνο για ορισμένες κατηγορίες και με αρνητικό αποτέλεσμα PCR-test.

Η απαγόρευση δεν ισχύει για: Έλληνες υπηκόους, άτομα που κατέχουν άδεια διαμονής και άτομα που ζουν στην Ελλάδα, μεταφορά εμπορευμάτων, είσοδο ατόμων για απολύτως απαραίτητους επαγγελματικούς λόγους, αλλά και για διέλευση ασθενοφόρων που εισέρχονται στην Ελλάδα από το Κοσσυφοπέδιο μέσω Βόρειας Μακεδονίας για νοσηλεία. ασθενείς, μέλη του διπλωματικού, στρατιωτικού ή διοικητικού προσωπικού των κρατών μελών της ΕΕ και της EULEX στο Κοσσυφοπέδιο.

Η απόφαση επιβάλλει επίσης «προσωρινό περιορισμό εισόδου στη χώρα για όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών από οποιοδήποτε σημείο εισόδου στη χώρα και με οποιοδήποτε τρόπο ή με οποιοδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένων των αεροπορικών, θαλάσσιων, σιδηροδρομικών και οδικών συνδέσεων, για προληπτικούς λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας από την περαιτέρω εξάπλωση του COVID-19 στην ελληνική επικράτεια."

Δεν ισχύει για τους υπηκόους της ΕΕ και του χώρου Σένγκεν, καθώς και για την Αυστραλία, τη Νέα Ζηλανδία, τη Νότια Κορέα, την Ταϊλάνδη, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, τη Μεγάλη Βρετανία, τη Ρωσία και το Ισραήλ. Άλλες κατηγορίες πολιτών που εξαιρούνται από την απαγόρευση είναι: οι εργαζόμενοι στον τομέα της υγείας, οι κάτοχοι άδειας διαμονής από κράτη μέλη της ΕΕ ή χώρες του χώρου Σένγκεν, μέλη κυβερνητικών αποστολών, διπλωμάτες, μεταφορείς, οδηγοί φορτηγών, επιβάτες που διέρχονται τη χώρα, φοιτητές, συνοδούς ηλικιωμένων και ατόμων με ειδικές ανάγκες και εποχιακοί εργάτες.

Όσοι επέτρεψαν την είσοδο στην Ελλάδα, εκτός από την παρουσίαση αρνητικού PCR, υποχρεούνται επίσης να συμπληρώσουν τη φόρμα εντοπισμού επιβατών (PLF), να δοκιμάσουν αρνητικά την ταχεία δοκιμή που πραγματοποιείται στα σύνορα (rapid-test) και να παραμείνουν καραντίνα για 14 ημέρες εάν εισέλθουν στη χώρα μέσω των συνόρων στους Ευζώνους και στην Κακάβια.

Η Προϊσταμένη

Παγώνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄